

6.2.2009

PIR-2004-V-14-321

Tampereen kaupunki
PL 487
33101 TAMPERE

Viite / Hänvisning

Vesihuoltolain mukainen vesihuollon järjestäminen

Asia / Ärende

KEHOTUS

Taustaa

Tampereen kaupunki on päivittänyt vesihuollon kehittämissuunnitelmansa vuonna 2008. Kehittämissuunnitelma sisältää vastuutahoineen mm. toimenpideohjelman, mitä hankkeita ja missä aikataulussa niitä on aiottu toteuttaa. Keskeisiä ja ajankohtaisia hankkeita ovat haja-asutusta koskevat vesihuoltoratkaisut sekä vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden päivittäminen.

Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan ympäristökeskuksen välisissä neuvotteluissa, joihin osaan on osallistunut myös Tampereen Vesi, ympäristökeskus on todennut kunnan vesihuoltolain mukaisen järjestämisvelvollisuuden erityisesti Terälahden taa-jaman ja Aitolahdi - Hirviniemen alueiden osalta. Esillä ovat olleet myös kehittämissuunnitelmaan kirjatut Teiskon kirkonseudun, Kupin, Palonkylän, Sisaruspohjan ja Kolunkylän alueiden vesihuollon järjestäminen. Kehittämissuunnitelmaan on kirjattu, että Terälahden vesihuoltoratkaisun vertailu laaditaan vuoden 2008 aikana ja että Aitolahdi - Hirviniemen vesihuollon yleissuunnitelma laaditaan yleiskaavoituksen yhteydessä 2008. Teiskon kirkonseudun vesihuollosta toimenpideohjelmaan on kirjattu, että yhteisen jätevesien käsittelyratkaisun kannattavuus selvitetään vuonna 2008. Kupin ja Palonkylän alueiden suunnittelu on esitetty alkavaksi vuodesta 2010. Sisaruspohjan, Viitapohjan ja Kolunkylän vesihuollon yleissuunnitelma on ollut tarkoitus laatia vuonna 2008. Edellä mainitut alueet ovat Tampereen kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa mukaan viranhaltijoiden ja osittain muiden osallisten esittämiä vesihuollon tarvealueita.

Tampereen kaupunki ei ole kuitenkaan tehnyt päätöksiä edellä esitettyjen alueiden vesihuollon järjestämisestä, vaikka kaupunki on esittänyt alueille vesihuollon kehittämissuunnitelman yhteydessä (hyväksytty vuonna 2003) ja todennut alueilla vesihuollon järjestämistarpeen. Toimenpideohjelmista on todettavissa, että hankkeiden maankäytön ja vesihuollon suunnittelua on siirretty vuosittain eteenpäin.

Vesihuollon kehittämissuunnitelman vahvistamisen yhteydessä 26.3.2008 § 67 Tampereen kaupunginvaltuuston päätökseksi on kirjattu: *"Päätös, Valtuusto päätti, että liitteenä oleva päivitetty Tampereen kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelma hyväksytään ja että Kämmenniemi yhdistetään kantakaupungin vesi- ja jätevesijärjestelmään"*. Tämä päätös sisältää keskeisen osan Tampereen kaupungin haja-asutusalueiden vesihuollon järjestämisessä. Siihen kytkeytyvät toimenpideohjelmassa esitettyjen Kämmenniemen ja Nurmi – Sorilan välisten alueiden vesihuoltoratkaisut. Tampereen kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmasta on todettavissa, että pääosa tästä alueesta kuuluu arseeniriskialueeseen.

Lisäksi Pirkanmaan ympäristökeskuksessa on vireillä Kämmenniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupahakemus, joka koskee käsiteltyjen jätevesien purkupaikan muuttamista niiden nykyisestä purkupaikasta Mikkolanlammesta Näsijärven Käälahden suulle, sekä uuden noin kolmen kilometrin mittaisen purkuputken rakentamista Käälahden pohjaa myöten Koivusalmen länsipuolelle.

Vastuu vesihuollon järjestämisestä

Vesihuoltolain 1 §:n mukaisesti lain tavoitteena on

"turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi".

Vesihuoltolain 6 §:n 2 momentin mukaan:

Jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat, kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi.

Vesihuoltolain 7 §:n mukaan:

Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen asutuksen taikka vesihuollon kannalta asutukseen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-aikatoiminnan määrän tai laadun vuoksi.

Ympäristönsuojelulain ja vesihuoltolain nojalla on annettu valtioneuvoston päätös (888/2006) yhdyskuntajätevesistä. Asetuksen 3 § 1 momentin mukaan:

"Taajamat on sisällytettävä vesihuoltolain (119/2001) 8 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettaviin alueisiin".

Vesihuoltolain 7 §:ssä määritelty vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden ulottuvuus ja sen mukainen kiinteistöjen liittämismuuttaminen on ratkaisu, jolla pyritään edistämään sitä, että vesihuoltoverkosto ulotetaan kaikille alueille, joilla sitä pidetään tarpeelliseksi. Lähtökohtana on, että kaikki asemakaava-alueet ovat sellaisia, että ne täyttävät vesihuoltolain 7 §:n kriteerit sitä mukaa kun kaavan mukainen maankäyttö alueella toteutuu. Muita säännöksen tarkoittamia alueita ovat esimerkiksi edellä mainittu yhdyskuntajätevesidirektiivin tarkoittamat taajamat, joita koskee viemärointivelvollisuus. Vesihuoltolaki ei lähde liikkeelle kaavoitustilanteesta, vaan yksinomaan vesihuollon

tarpeesta. Kunnan tehtävänä on siis huolehtia, että tällaisilla alueilla on lain tavoitteiden toteuttamisen kannalta riittävä vesihuollon palvelujen tarjonta

Asiassa käydyt neuvottelut

Vesihuoltolain 29 §:n mukaan kuntaan kohdistuvan kiellon tai määräyksen antaa alueellinen ympäristökeskus. Ennen kiellon tai määräyksen antamista valvontaviranomaisen on mahdollisuuksien mukaan neuvoteltava tämän lain tai sen nojalla annettua säännöstä rikkoneen kanssa.

Pirkanmaan ympäristökeskus on neuvotellut Tampereen kaupungin edustajien kanssa edellä esitettyjen alueiden vesihuollon järjestämisestä 16.6.2005, 9.3.2006, 11.4.2006, 3.6.2008 ja 12.12.2008. Ympäristökeskus toteaa, että asiasta on neuvoteltu Tampereen kaupungin kanssa lain edellyttämällä tavalla.

Kehotus ja mahdolliset jatkotoimet

Kunnan tehtävänä on huolehtia, että vesihuoltolain mukaisilla vesihuollon tarvealueilla on lain tavoitteiden toteuttamisen kannalta riittävä vesihuollon palvelujen tarjonta. Pirkanmaan ympäristökeskus toteaa, että edellä esitetyt alueet täyttävät vesihuoltolain 7 §:n edellytykset ja kaupunki on siten laiminlyönyt vesihuoltolain 6 §:n 2 momentin mukaisen huolehtimisvelvollisuutensa, koska kyseisten alueiden vesihuollon järjestäminen on edelleen ratkaisematta.

Pirkanmaan ympäristökeskus kehottaa Tampereen kaupunkia ryhtymään toimenpiteisiin vesihuollon järjestämiseksi näillä alueilla.

Pirkanmaan ympäristökeskus varaa Tampereen kaupungille mahdollisuuden antaa 31.3.2009 mennessä kirjallisen selityksen vesihuoltolain vastaisesta tilanteesta sekä siitä, mihin toimenpiteisiin ja missä aikataulussa se aikoo kunkin vesihuollon tarvealueen vesihuollon järjestämisessä ryhtyä. Lisäksi Pirkanmaan ympäristökeskus pyytää samaan määräpäivään mennessä selvityksen Tampereen kaupunginvaltuuston päätökseen 26.3.2008 § 67 liittyvistä jatkotoimenpiteistä.

Mikäli Tampereen kaupunki ei ryhdy toimenpiteisiin vesihuoltolain vastaisen tilanteen hoitamisessa, voi Pirkanmaan ympäristökeskus vesihuoltolain 29 §:n perusteella velvoittaa Tampereen kaupungin täyttämään velvollisuutensa. Päävelvoitetta voidaan tehostaa uhkasakolla.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesihuoltolaki (119/2001) 1 §, 4 §, 6 §, 7 §, 29 §, 30 § ja 31 §
Valtioneuvoston asetus yhdyskuntajätevesistä (888/2006) 3 §

Lisätiedot

Lisätietoja antavat tarvittaessa Pirkanmaan ympäristökeskuksessa vesihuoltoinsinööri Kaija Joensuu, puh. 050 4055377 ja mahdollisten pakkokeinomenettelyiden osalta lakimies Jaana Nyman, puh. 050 534 2926.

Osastopäällikkö

Ari Nygren

Vesihuoltoinsinööri

Kaija Joensuu

TIEDOKSI Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomainen